

Fremsat den 26. marts 2014 af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om forpligtende kommunale samarbejder

(En tidlig forebyggende indsats m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 20. marts 2014, som ændret ved § 1, nr. 1 og 2, i lov nr. 495 af 21. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften til afsnit II affattes således:

»Afsnit II

Forebyggelse, rådgivning og vidensudvikling«

2. § 11, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal som led i det tidlige forebyggende arbejde sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtte efter § 11, stk. 3, kan imødekomme barnets eller den unges behov. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende forebyggende indsatser:

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser.
- 2) Netværks- eller samtalegrupper.
- 3) Rådgivning om familieplanlægning.

4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge et barn eller en ungs eller familiens vanskeligheder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, når kommunalbestyrelsen vurderer, at støtte efter § 11, stk. 4, kan imødekomme barnets eller den unges behov for særlig støtte. Der kan ydes økonomisk støtte til:

- 1) Udgifter i forbindelse med konsulentbistand, jf. stk. 3, nr. 1.
- 2) Udgifter i forbindelse med prævention.

Stk. 5. Støtte efter stk. 4, nr. 1, er betinget af, at forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler til det.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan som led i det forebyggende arbejde beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte kriterier for tildeling af støtte efter stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelse om tildeling af støtte til fritidsaktiviteter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Stk. 4-6, bliver herefter stk. 7-9.

3. § 52 a, stk. 1, nr. 1 og 5, ophæves.

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 1-3.

§ 2

I lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. lovbekendtgørelse nr. 990 af 8. august 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 639 af 12. juni 2013, § 4 i lov nr. 651 af 12. juni 2013, § 8 i lov nr. 895 af 4. juli 2013 og § 15 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 2, nr. 4, litra a, ændres »§ 11, stk. 4,« til: »§ 11, stk. 7,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. oktober 2014.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. En tidlig forebyggende indsats
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget
 - 2.1.2.1. Kommunalbestyrelsens ansvar for at tilrettelægge en tidlig og forebyggende indsats
 - 2.1.2.2. En målrettet og forebyggende indsats
 - 2.1.2.3. Økonomisk støtte til fritidsaktiviteter
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3.1. Kommunalbestyrelsens ansvar for at tilrettelægge en tidlig og forebyggende indsats
 - 2.1.3.2. De konkrete forebyggende indsatser
 - 2.1.3.3. Økonomisk støtte til fritidsaktiviteter
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Der er gennem de senere år taget væsentlige og store skridt i indsatsen over for udsatte børn og unge. Med satspuljeaftalen for 2010-13 blev der indgået aftale om Barnets Reform, der sætter barnets tarv og retssikkerhed i centrum. Senest er der med satspuljeaftalen for 2013-16 indgået politisk aftale om »En samlet indsats til beskyttelse af børn mod overgreb«. Aftalen har til hensigt at forebygge overgreb mod børn og unge og sikre en styrket indsats over for de børn og unge, som har været udsat for et overgreb. Aftalen indeholder bl.a. forslag om, at børn altid skal høres og beskyttes, når der er mistanke om overgreb, at underretninger skal vurderes inden for 24 timer, at opfølgningen på underretninger skal styrkes, at mistriksel og overgreb skal opdages og håndteres tidligt samt fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats.

Lov nr. 496 af 21. maj 2013, der udmønter lovinitiativerne i »En samlet indsats til beskyttelse af børn mod overgreb«, trådte i kraft den 1. oktober 2013.

Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti finder dog, at der fortsat er et stort behov for at forbedre indsatsen over for udsatte børn og unge og deres familier. Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker derfor at styrke og målrette den tidlige og forebyggende indsats i kommunerne og sikre, at der i højere grad sættes tidligere ind over for et barn eller en ungs vanskeligheder. På denne baggrund har regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti i forbindelse med aftalen om Finansloven for 2014 indgået aftale om »Tidlig hjælp til børn og unge i udsatte familier.« Formålet med aftalen er at sikre en tidlig og målret-

tet indsats over for børn og unge, der vokser op i udsatte familier.

Den indgåede aftale ligger i naturlig forlængelse af regeringens og forligspartiernes fokus på den forebyggende indsats. Regeringen har frem mod 2020 sat klare mål for den indsats, der ydes over for udsatte børn og unge. Et væsentligt element heri er, at der tages hånd om udsatte børn og unges problemer så tidligt som muligt. En tidlig og forebyggende indsats skal medvirke til at udsatte børn og unge får hjælp, inden deres problemer vokser sig store og sikre, at alle får reelt lige muligheder, uanset hvilken familie de kommer fra.

Formålet med lovforslaget er at styrke den tidlige og forebyggende indsats i kommunerne. Lovændringen er en tydeliggørelse af serviceloven § 11 som en egentlig forebyggelsesparagraf, som skal medvirke til at mindske afstanden mellem kommunens generelle indsatser og de indsatser, som tilbydes til børn og unge med et særligt behov for støtte. Samtidig skal ændringen understrege vigtigheden af at gribe tidligt ind, så man undgår, at barnets, den unges eller familiens problemer vokser sig så store, at de både bliver vanskelige og dyre at løse.

De foreslåede elementer i lovforslaget er en delmængde af de initiativer, der er indeholdt i aftalen om »Tidlig hjælp til børn og unge i udsatte familier.«

2. Lovforslagets indhold

2.1 En tidlig forebyggende indsats

2.1.1. Gældende ret

Det følger af § 19, stk. 2, i lov om social service, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik. Formålet med børnepolitikken er at sikre, at der opstilles retningslinjer for, hvordan der lokalt kan opnås sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal således være med til at sikre en tidlig indsats.

Efter § 11, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen sikre, at børn og unge samt forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få gratis familieorienteret rådgivning til løsning af problemer i familien. Der skal således være adgang til en familieorienteret rådgivning for både enkeltmedlemmer og for hele familien, også uden at der er iværksat eller skal iværksattes andre former for støtte. Ved den gratis familieorienterede rådgivning kan der rådgives om alle aspekter, der har betydning for børn, unge og deres familier.

Hvis det viser sig, at den familieorienterede rådgivning efter § 11, stk. 1 og 2, ikke er tilstrækkelig, men at der derimod er behov for et længerevarende og mere konkret rådgivnings-tilbud, har kommunalbestyrelsen pligt til at tilbyde konsulentbistand efter § 11, stk. 3. Konsulentbistand efter stk. 3, forudsætter, at konsulentbistanden er af væsentligt betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte og kan vedrøre mere konkrete emner som samlivsproblemer, opdragelsesproblemer, sociale eller psykiske problemer eller kriminalitet. Konsulentbistand efter § 11, stk. 3, rækker således udover formålet med den almindelige familieorienterede rådgivning, men retter sig dog som udgangspunkt ikke mod problemer, der er så store, at der er behov for særlige foranstaltninger efter kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge.

Hvis et barns eller en ungs problemer er så store, at det ikke er tilstrækkeligt med en indsats efter § 11, stk. 3, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at undersøge, hvorvidt barnet eller den unge har et særligt behov for støtte efter servicelovens kapitel 11. Det følger af § 50, at kommunalbestyrelsen, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, skal undersøge barnets eller den unges forhold. Undersøgelsen skal dog ikke være mere omfattende end formålet tilsiger. Hvis den børnefaglige undersøgelse viser, at barnet eller den unge har et væsentligt behov for særlig støtte, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om iværksættelse af en foranstaltning over for barnet eller den unge efter servicelovens kapitel 11. Kommunalbestyrelsen kan eksempelvis træffe afgørelse efter § 52, stk. 3, om familiebehandling, anbringelse uden for hjemmet, aflastningsophold m.v. Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse efter § 52, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan, jf. § 140, der bl.a. skal angive formålet med indsatsen over for barnet eller den unge.

2.1.2. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds overvejelser bag forslaget

2.1.2.1. Kommunalbestyrelsens ansvar for at tilrettelægge en tidlig og forebyggende indsats

Der er behov for en tidlig forebyggende indsats over for børn og unge og deres familier i kommunerne, da forskning peger på, at en forebyggende indsats gavner børnene og deres familier i det lange løb. Ved at sætte målrettet og forebyggende ind kan det undgås, at et barns eller en ungs problemer vokser sig store og vil nødvendiggøre en mere indgribende indsats efter servicelovens kapitel 11. Det skal derfor tydeliggøres, at kommunalbestyrelsen har et ansvar for at tilrettelægge en indsats med det formål at sikre en sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Det følger således allerede i dag af § 19, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik netop med det formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Det bemærkes, at der med »børn med behov for særlig støtte« forstås både børn med sociale problemer samt børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

2.1.2.2. En målrettet og forebyggende indsats

Børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier er forskellige, og der er derfor forskel på hvilke forebyggende indsatser, der kan være behov for i de enkelte tilfælde. Det er derfor afgørende, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på dette og tager udgangspunkt i det enkelte barns eller den enkelte unges behov. For at sikre, at servicelovens § 11 anvendes i de tilfælde, hvor en familie, et barn eller en ung kan have behov for en forebyggende indsats, og hvor det er bedst for barnet, er der behov for at udvide bestemmelsen med eksempler på de mulige forebyggende indsatser, kommunen kan sætte i værk. Herudover er der behov for at skabe overensstemmelse mellem de forebyggende indsatser i § 11 og de muligheder, kommunalbestyrelsen har for at yde økonomisk støtte til udgifterne hertil.

De nuværende formuleringer af §§ 11, stk. 3, og 52, stk. 3, skaber usikkerhed om, hvornår den ene bestemmelse finder anvendelse frem for den anden, og der har i flere kommuner været forvirring herom. Som det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 628 af 11. juni 2010 (Barnets Reform), punkt 3.4.1.3. er målgruppen for § 11, stk. 3, familier, der har et mindre støttebehov, end § 50 tilsiger. Målgruppen for § 11 er således i dag familier, børn og unge, der ikke har så komplekse problemer, at der er behov for særlige foranstaltninger efter servicelovens kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge. Formålet med forslaget er bl.a. at præcisere dette, så der ikke hersker usikkerhed herom i kommunerne, og så det sikres, at kommunerne er opmærksomme på, at børn og unge, der har behov for en mere indgribende foranstaltning, får denne efter kapitel 11 og ikke først forsøges hjulpet med en

indsats efter § 11. Samtidig skal det sikres, at børn og unge, der kan hjælpes med en forebyggende indsats får denne fremfor en mere indgribende foranstaltning efter kapitel 11.

2.1.2.3. Økonomisk støtte til fritidsaktiviteter

Undersøgelser viser, at udsatte børn og unge er mindre aktive i organiserede fritidsaktiviteter end børn generelt i Danmark. Desuden peger internationale studier på, at udsatte børn og unges deltagelse i fritidslivet er relateret til forbedrede skolepræstationer, styrket selvtillid, bedre trivsel, styrket netværk og social kapital, forbedret psykisk helbred m.m. (Refereret i Karen Margrethe Dahl, 2007, Udsatte børns fritid – et litteraturstudie, SFI 07:16). Af dette litteraturstudie fremgår tillige, at køn og kønsroller, herunder i samspil med etnicitet, påvirker børn og unges deltagelse i fritidslivet.

Med satspuljeaftalen for 2006-2009 blev der afsat 17,5 mio. kr. over to år til forsøg med at integrere udsatte børn og unge i det organiserede fritidsliv. Med satspuljeaftalen for 2010-2013 blev der afsat en ny pulje på i alt 80 mio. kr. over fire år til at udbrede erfaringerne fra det tidligere projekt. Midlerne er fordelt til i alt 24 projekter i 23 kommuner. De deltagende kommuner har haft gode erfaringer med anvendelsen af fritidspas og har efterspurgt, at der etableres en hjemmel til at kunne fortsætte med at rådgive om fritidsaktiviteter samt yde økonomisk støtte til udgifterne hertil, når projektet ophører.

For at give udsatte børn og unge, som ellers ikke deltager i relevante fritidsaktiviteter, mulighed for at deltage i sædvanlige fritidstilbud på linje med andre børn, er der behov for, at give kommunerne en fleksibel mulighed for at give økonomisk støtte til et barns eller en ungs fritidsaktiviteter. Det er derfor nødvendigt, at der skabes hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde rådgivning om fritidsaktiviteter og yde økonomisk støtte hertil.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Kommunalbestyrelsens ansvar for at tilrettelægge en tidlig og forebyggende indsats

Det foreslås, at det tydeliggøres, at kommunalbestyrelsen har ansvar for at tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Der indsættes derfor i § 11 et nyt stk. 1, der danner rammen for kommunalbestyrelsens forpligtelser efter servicelovens § 11.

2.1.3.2. De konkrete forebyggende indsatser

For at sikre en målrettet og forebyggende indsats samt tydeliggøre forskellen på de forebyggende indsatser efter § 11 og de mere indgribende foranstaltninger efter servicelovens kapitel 11, foreslås det, at § 11 udvides med en række eksempler på forebyggende indsatser. De forskellige indsatstyper kan og skal tilpasses barnets eller den unges behov, her-

under barnets eller den unges familieforhold, skoleforhold, alder, eventuelle relevante kønsmæssige aspekter mv. Det vil være muligt at kombinere de forskellige indsatser og eksempelvis både give en familierettet indsats, der vedrører hele familien og samtidig lade barnet deltage i en samtale- eller netværksgruppe.

Flere kommuner er i disse år i gang med at omlægge deres forebyggende indsatser over for børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier. For at sikre at lovgivningen ikke begrænser denne udvikling, foreslås det derfor, at kommunalbestyrelsen kan iværksætte en anden forebyggende indsats, eksempelvis rådgivning om fritidsaktiviteter, der har til formål at afhjælpe et barns eller en ungs eller familiens vanskeligheder.

Det foreslås herudover, at præcisere, hvad forskellen på anvendelsesområdet for henholdsvis servicelovens § 11, stk. 3, og § 52 er. Der er således for denne del alene tale om en præcisering jf. bemærkningerne til afsnit 2.1.2. § 11, stk. 3, vil således skulle anvendes i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, men kommunalbestyrelsen samtidig vurderer, at en forebyggende indsats efter § 11 vil være tilstrækkelig til at imødekomme barnets eller den unges behov. Målgruppen efter § 11, stk. 3, er således familier, børn og unge, der ikke har så komplekse problemer, at der er behov for foranstaltninger efter kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge. Det kan være både børn og unge med sociale problemer samt børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

For at skabe sammenhæng mellem de forebyggende indsatser i § 11, stk. 3, og kommunalbestyrelsens muligheder for at yde økonomisk støtte hertil, foreslås det endvidere, at bestemmelsen, om at kommunalbestyrelsen har mulighed for at yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand samt udgifter til prævention efter § 52, stk. 3, flyttes fra § 52 a, stk. 1, til § 11, stk. 4.

2.1.3.3. Økonomisk støtte til fritidsaktiviteter

Der har i kommunerne vist sig at være et behov for at kunne yde økonomisk støtte til børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier til fritidsaktiviteter. På denne baggrund foreslås det, at kommunalbestyrelsen som et led i det forebyggende arbejde kan beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med behov for særlig støtte. Bestemmelsen medfører ikke en pligt for den enkelte kommune til at tilbyde støtte til fritidsaktiviteter, men det er en mulighed, som kommunen får. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse fastsætte kriterier for tildeling af en sådan økonomisk støtte, som kan definere målgruppen for støtten i den enkelte kommune. Kommunalbestyrelsen kan herunder også beslutte, at kommunen ikke tilbyder økonomisk støtte til fritidsaktiviteter.

Kommunalbestyrelsens beslutning om ikke at tildele økonomisk støtte til et barns eller en ungs fritidsaktiviteter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil ikke være statslige merudgifter forbundet med lovforslaget. De kommunale merudgifter udgør 0,3 mio. kr. i 2014 samt 1,1 mio. kr. årligt i 2015 og frem. Heraf vedrører ca. 0,1 mio. kr. i 2014 samt ca. 0,2 mio. kr. årligt i 2015 og frem økonomisk støtte til borgere. Endvidere vedrører ca. 0,2 mio. kr. i 2014 samt ca. 0,8 mio. kr. årligt i 2015 og frem kompensation for et øget antal afgørelser i kommunerne.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser er forhandlet med kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget indeholder ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 9. december 2013 til den 6. januar 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, BUPL- Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børnesagens Fællesråd, Børne og kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danmarks Lærereforening, Den Danske Dommerforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Advokater, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Psykologforening, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Fabu, Fagligt selskab for sundhedsplejersker, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, ForældreLANDSforeningen (FBU), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen af Aktive Bedsteførelde, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Lægeforeningen, Lærernes Centralorganisation, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet i Danmark, Praktiserendes Lægers Organisation, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, Socialchefforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA, Ungdommens Vel, Ungdomsringen og Rigsadvokaten.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der afsættes ca. 0,1 mio. kr. i 2014 samt ca. 0,2 mio. kr. årligt i 2015 og frem vedr. økonomisk støtte til borgere, jf. § 11, stk. 4.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der afsættes ca. 0,2 mio. kr. i 2014 samt ca. 0,8 mio. kr. årligt i 2015 og frem til kompensation for et øget antal afgørelser i kommunerne vedr. § 11, stk. 4, og § 11, stk. 6.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Overskriften for afsnit II ændres, så det fremgår tydeligt, at kapitlet også vedrører de forebyggende indsatser i kommunerne.

Til nr. 2

Med § 11, stk. 1 indsættes et nyt stk. 1 i servicelovens § 11. Formålet er at understrege, at kommunalbestyrelsen skal sikre en tidlig og forebyggende indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier i kommunen. Den tidlige og forebyggende indsats skal sikre en sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte, jf. § 19, stk. 2, om kommunalbestyrelsen forpligtelse til at udarbejde en sammenhængende børnepolitik.

§ 11, stk. 1, beskriver således overordnet kommunalbestyrelsens forpligtelser efter § 11 og danner dermed rammen for kommunens forebyggende arbejde overfor udsatte børn og unge via serviceloven.

§ 11, stk. 2, er en videreførelse af den nuværende § 11, stk. 1 og 2, og indholdet ændres dermed ikke. Som det blandt andet fremgår af de særlige bemærkninger til § 5 i L 229 (Folketingssamling 1996-97), så skal rådgivningen ydes så tidligt så muligt med henblik på at få familier til at fungere bedre. Bestemmelsen lægger således vægt på, at der skal være adgang til familieorienteret rådgivning for både enkeltmedlemmer og hele familien, også uden at der i øvrigt er iværksat eller skal iværksættes andre former for støtte. Bestemmelsen har således et klart forebyggende sigte. Viser det sig i forbindelse med rådgivningen, at barnet, den unge eller familien har behov for anden form for støtte, finder servicelovens kapitel 11 anvendelse. Familien har krav på rådgivning uanset årsagen til behovet. Ved familieorienteret forstås, at der kan rådgives om alle aspekter, der har betydning for børn, unge og deres familier. Rådgivningen skal have karakter af et åbent tilbud, hvor det står enhver frit for at henvende sig. Der er ingen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan søge om rådgivning. Rådgivningen er gratis uanset økonomiske forhold. Rådgivningen kan bestå i en enkeltstående oplysning, i samtaler, i hjælp til løsning af praktiske problemer eller i formidling af kontakt til andre myndigheder, og der kan være tale om en løbende kontakt afhængig af behovet. En egentlig behandling omfattes derimod ikke af bestemmelsen. Det bemærkes igen, at § 11, stk. 2, blot er en videreførelse af den nuværende § 11, stk. 1 og 2.

I forslaget til § 11, stk. 3, oplistes en række indsatser, der kan iværksættes, når et barn eller en ung har behov for særlig støtte. Formålet med indsatserne efter § 11, stk. 3, er at sætte tidligt ind over for et barns eller en ungs problemer

med henblik på at forebygge, at problemerne vokser sig store. Som det fremgår af bestemmelsen, er kommunen forpligtet til at tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, og det samtidig vurderes, at støtte efter bestemmelsen kan imødekomme barnets eller den unges behov.

Bestemmelsen indeholder ikke en forpligtelse for kommunerne til at tilbyde de i bestemmelsen oplistede indsatstyper. Kommunen kan således selv vælge, hvilke forebyggende indsatser, der generelt tilbydes i kommunen, ligesom kommunen selv vurderer, hvilken indsats, der er formålstjenlig i forhold til et konkret barn eller en konkret ung. Den foreslåede bestemmelse viderefører bl.a. muligheden efter den nuværende § 11, stk. 3, for at tilbyde konsulentbistand og rådgivning om familieplanlægning. Som det blandt andet fremgår af de særlige bemærkninger til § 1 i L 178 (Folketingssamling 2009-10), kan konsulentbistand ydes til forældre og børn og unge, som har behov for et længerevarende og mere konkret rådgivningstilbud, end hvad der kan ydes som rådgivning efter § 11, stk. 2. Rådgivningen kan således i højere grad målrettes de konkrete problemer, der søges om hjælp til, og der kan ydes støtte over en længerevarende periode, hvis der er behov herfor. Konsulentbistand forudsætter, at ydelsen er af væsentlig betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte, og kan tilbydes i det tilfælde, hvor det antages, at bistanden er relevant i forhold til at løse konkrete, afgrænsede problemstillinger, som giver sig udslag i et særligt støttebehov hos barnet eller den unge. Som det fremgår, er der blot er tale om en videreført bestemmelse. Der foretages derfor ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

I forslaget tydeliggøres det, at kommunalbestyrelsen kan iværksætte familierettede indsatser som en forebyggende indsats. Hvorvidt § 11 eller § 52, stk. 3, finder anvendelse vil bero på en konkret vurdering. Vurderingen af, om der skal iværksættes en indsats efter forslaget § 11, stk. 3, eller efter § 52, stk. 3, beror på et konkret skøn, herunder af sagens kompleksitet og indsatsens intensitet. Et forebyggende forældreprogram kan omfatte tilbud om undervisningsforløb til forældre, der har behov for vejledning om eksempelvis opdragelse, fordi deres barn vurderes til at have et behov for særlig støtte, men hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke foreligger et behov for at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter § 50 (eksempelvis »De Utrolige År«). Et sådan forældreprogram vil kunne gives efter § 11, stk. 3. Omvendt forudsætter et forældreprogram, som f.eks. Multi Systemisk Terapi (MST), der retter sig mod børn og unge, som har så alvorlige adfærdsvanskeligheder, at de er i stor risiko for at skulle anbringes uden for hjemmet, en børnefaglig undersøgelse efter § 50, og vil skulle gives efter § 52, stk. 3.

Det er vigtigt at være opmærksom på, om barnets eller den unges problemer er så komplekse, at der er behov for en børnefaglig undersøgelse for at få udredt barnets og familiens forhold. Der kan være situationer, hvor et barn eller en

ung har behov for en akut indsats, men hvor problemet er så afgrænset, at der ikke er behov for en børnefaglig undersøgelse af barnets og familiens forhold. Det kan eksempelvis være i en situation, hvor barnets eller den unges forældre er blevet skilt, eller hvor den ene forælder dør. Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at barnets eller den unges problemer er afgrænset til denne hændelse, og at en forebyggende indsats efter § 11 vil være tilstrækkelig til at imødekomme dets behov, vil der ikke være behov for udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse.

Når kommunalbestyrelsen skal vurdere, hvorvidt et barn eller en ung skal tilbydes en indsats efter § 11, eller hvorvidt der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse efter § 50, er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, hvorvidt der er et tilstrækkeligt kendskab til omfanget af barnets eller den unges problemer til at kunne tilbyde en indsats efter § 11, stk. 3, og ikke at udarbejde en børnefaglig undersøgelse. Den hjælp, kommunalbestyrelsen tilbyder et barn eller en ung, skal således tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af barnets eller den unges behov og forudsætninger.

I de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har vurderet, at der skal tilbydes en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, og at der ikke er behov for udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse, er det væsentligt at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, om barnets eller den ungs behov samt forholdene i familien ændrer sig undervejs. Der kan således være tilfælde, hvor der er iværksat en forebyggende indsats, og efterfølgende forhold nødvendiggør, at der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse.

I bestemmelsen angives også netværks- og samtalegrupper som eksempel på en relevant forebyggende indsats. Det tydeliggøres således, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at tilbyde et barn eller en ung mulighed for at deltage i samtale- eller netværksgrupper. Disse grupper kan være oprettet og drevet af kommunen selv, i fællesskab mellem flere kommuner eller af private humanitære organisationer, der er specialiserede inden for det pågældende område.

Som det fremgår, viderefører den foreslåede bestemmelse desuden muligheden efter den nuværende § 11, stk. 3, for at give rådgivning om familieplanlægning. Som det blandt andet fremgår af de særlige bemærkninger til § i L 178 (Folketingssamling 2009-10), kan rådgivning om familieplanlægning f.eks. være aktuelt i forbindelse med eventuel anden rådgivning af enlige eller sårbare unge mødre eller i de tilfælde, hvor familiens/den enlige forælders situation er af en sådan karakter, at familien/den enlige forælder med fordel kunne overveje at vente med at få endnu et barn til familien eller den enlige forælder har det fornødne overskud til at kunne tage tilstrækkeligt vare på barnet. Det understreges igen, at der blot er tale om en videreført bestemmelse. Der foretages derfor ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

Det foreslås herudover, at kommunalbestyrelsen udover de nævnte typer af forebyggende indsatser i nr. 1-3, kan iværksætte en anden indsats, der har et forebyggende sigte, jf. nr. 4. Det kan eksempelvis være rådgivning om et barns eller en ungs fritidsaktiviteter. Hensigten er at give kommunerne så vide rammer som muligt i forhold til den forebyggende indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier og samtidig give kommunerne mulighed for at iværksætte indsatser, der ikke er nævnt i bestemmelsen. Det er i den forbindelse afgørende, at den valgte forebyggende indsats er sagligt begrundet.

Der træffes ikke afgørelse om iværksættelse af forebyggende indsatser efter den foreslåede § 11, stk. 3, og der er dermed heller ikke adgang til at klage over tilbuddet. En forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, forudsætter heller ikke udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse efter lovens § 50 eller udarbejdelse af en handleplan efter § 140. Hvis kommunalbestyrelsen iværksætter en forebyggende indsats efter servicelovens § 11, vil det dog være muligt for forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge over 12 år at klage over, at kommunalbestyrelsen ikke har iværksat en foranstaltning efter § 52, jf. § § 166 og 167.

Det skal bemærkes, at der kan iværksættes en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3, som opfølgning på en børnefaglig undersøgelse, selv om undersøgelsen viser, at der ikke er grundlag for at iværksætte en foranstaltning efter servicelovens § 52. Kommunalbestyrelsen har herudover mulighed for at iværksætte en forebyggende indsats over for et barn eller en ung og dennes familie efter § 11, imens der pågår en børnefaglig undersøgelse efter § 50, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at der er behov herfor.

I den foreslåede ændring af § 11, stk. 4, oplistes de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har mulighed for at give økonomisk støtte til en række nærmere afgrænsede udgifter. Kommunalbestyrelsen vil kunne give økonomisk støtte til udgifter i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, og at den økonomiske støtte efter § 11, stk. 4, vil kunne imødekomme barnets eller den unges behov. Med forslaget flyttes muligheden for at yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand og til udgifter i forbindelse med prævention fra § 52 a til § 11, stk. 4. Dette skal skabe en sammenhæng mellem de forebyggende indsatser, som kommunalbestyrelsen kan iværksætte. Støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand efter § 11, stk. 3, nr. 1, kan gives, når forældrene har udgifter som følge af foranstaltningen, som de ikke selv har råd til at afholde. Udgifterne til selve foranstaltningerne afholdes af kommunen efter reglen i servicelovens § 173.

Med forslaget til ændringerne af § 11, stk. 3 og 4, præciseres det, at målgruppen for de forebyggende indsatser, jf. servicelovens § 11, er børn og unge samt deres familier, der ikke har så komplekse problemer, at der er behov for særlige foranstaltninger efter servicelovens kapitel 11. Formålet med ændringen er at tydeliggøre, at servicelovens §§ 11 og

52 ikke vedrører samme målgruppe. § 11, stk. 3, finder således anvendelse i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, og at dette behov vil kunne imødekommes af en forebyggende indsats efter § 11, stk. 3. Der er således for denne del alene tale om en præcisering af gældende ret.

§ 11, stk. 5, er en videreførelse af gældende ret. Det fremgår således af § 52 a, stk. 2, at støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand er betinget af, at forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler hertil. Da det foreslås, at muligheden for at yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse efter § 52 a, stk. 1, nr. 1 flyttes til § 11, foreslås det ligeledes, at bestemmelsens stk. 2, flyttes til § 11. Som det blandt andet fremgår af de særlige bemærkninger til § 38, ad nr. 8, i L 229 (Folketingssamling 1996-97), kan udgifterne ydes til forældremyndighedsindehaveren i det omfang, denne ikke har midler hertil. Det afgørende for vurderingen vil være, om udgiften vil bringe et i øvrigt rimeligt budget ud af balance. Som det fremgår, er der tale om en videreført bestemmelse. Der foretages derfor ingen indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret.

Med ændringen af § 11, stk. 6, får kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge. Dette kan give mulighed for, at børn og unge, som ellers ikke deltager i relevante fritidsaktiviteter, får yderligere mulighed for at deltage i sædvanlige fritidstilbud på linje med andre børn og unge, hvilket kan have stor betydning i den forebyggende indsats. Den økonomiske støtte kan eksempelvis gå til at betale for udstyr og kontingent.

Kommunalbestyrelsen har mulighed for at fastsætte kriterier for tildeling af økonomisk støtte til udgifterne i forbindelse med et barns eller en ungs fritidsaktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan eksempelvis opstille kriterier for familiens økonomiske forhold eller en målrettet indsats i forhold til særlige boligområder mv.

Kommunalbestyrelsen vil også kunne beslutte, at kommunen ikke benytter hjemlen til at give økonomisk støtte til fritidsaktiviteter. Muligheden for at yde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter er således valgfri for kommunerne.

Kommunen kan på forskellig vis forsøge at begrænse åbenbare grundløse ansøgninger. Det kan f.eks. gøres ved, at offentliggøre de kriterier, som kommunen vælger at opstille, på kommunens hjemmeside, eller ved at oplyse herom i for-

bindelse med den generelle rådgivning af borgere, som henvender sig til kommunen. Dette kan medvirke til at tydeliggøre over for borgerne, hvilke grupper af børn og unge, som kommunen har valgt at give mulighed for at ansøge om økonomisk støtte til fritidsaktiviteter.

Muligheden for, at kommunerne kan fastsætte kriterier for tildeling af økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, er således en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige princip om, at skønnet er pligtmæssigt, og at forvaltningen derfor ikke må erstatte den individuelle afvejning med anvendelsen af en intern opstillet regel.

Det skal bemærkes, at kommunen er forpligtet til at vurdere alle inden for bestemmelsens målgruppe i overensstemmelse med det opstillede kriterium. Dette indebærer, at hvis kommunen for eksempel har fastsat et kriterium om, at børn i bestemte boligområder kan tildeles støtte, så er kommunalbestyrelsen forpligtet til at behandle alle i målgruppen lige. Kommunalbestyrelsen er i øvrigt både i forbindelse med fastsættelse af kriterium og i forbindelse med behandling af konkrete ansøgninger forpligtet til at overholde almindelige forvaltningsretlige principper, herunder ligebehandlingsprincippet og saglighedsprincippet

Kommunalbestyrelsens beslutning om tildeling af støtte til fritidsaktiviteter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Som det fremgår af bemærkningerne til § 11, stk. 3-4, ovenfor, kan forældremyndighedsindehaveren samt barnet eller den unge over 12 år dog indbringe kommunalbestyrelsens afgørelse om ikke at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter § 50 til Ankestyrelsen.

Til nr. 3

Ændringerne i § 52 a er konsekvensændringer som følge af, at muligheden for at yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand og udgifter i forbindelse med prævention flyttes fra § 52 a til § 11, stk. 4.

Til § 2

Der er tale om en konsekvensændring af lov om forpligtende kommunale samarbejder, som følge af lovforslaget.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. oktober 2014.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Afsnit II Rådgivning og vidensudvikling

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre.

Stk. 2. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning efter stk. 1, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal, når det anses for at være af væsentlig betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte, tilbyde

- 1) konsulentbistand til børn, unge og familier med hensyn til børn eller unges forhold og
- 2) rådgivning om familieplanlægning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier. Opgaverne kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal etablere en særlig familievejlederordning for familier med børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Vejledningen skal tilbydes, inden for 3 måneder efter at kommunalbestyrelsen har fået kendskab til, at funktionsnedsættelsen er konstateret.

Stk. 6. Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om familievejlederordningen.

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 20. marts 2014, som ændret ved § 1, nr. 1 og 2, i lov nr. 495 af 21. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften til afsnit II affattes således:

»Afsnit II Forebyggelse, rådgivning og vidensudvikling«

2. § 11, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 1.* Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal som led i det forebyggende arbejde sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtte efter § 11, stk. 3, kan imødekomme barnets eller den unges behov. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende forebyggende indsatser:

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser.
- 2) Netværks- eller samtalegrupper.
- 3) Rådgivning om familieplanlægning.
- 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge et barn eller en ungs eller familiens vanskeligheder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, når kommunalbestyrelsen vurderer, at støtte efter § 11, stk. 4, kan imødekomme barnets eller den unges behov for særlig støtte. Der kan ydes økonomisk støtte til:

- 1) Udgifter i forbindelse med konsulentbistand, jf. stk. 3, nr. 1.
- 2) Udgifter i forbindelse med prævention.

Stk. 5. Støtte efter stk. 4, nr. 1, kan kun ydes, når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler til det.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan som led i det forebyggende arbejde beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte. Kom-

§ 52 a. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte, jf. dog stk. 2. Der kan ydes økonomisk støtte til:

- 1) Udgifter i forbindelse med konsulentbistand efter § 11, stk. 3.
- 2) Udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter § 52, stk. 3, eller hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter § 52, stk. 3.
- 3) Udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, eller at en hjemgivelse kan fremskyndes.
- 4) Udgifter, der kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og barn under barnets anbringelse uden for hjemmet.
- 5) Udgifter i forbindelse med prævention.

Stk. 2. Støtte efter stk. 1, nr. 1 og 2, kan kun ydes, når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler til det.

§ 1. Kommunalbestyrelserne i de i medfør af § 2, stk. 1, udpegede grupper af kommuner samarbejder med virkning fra den 1. januar 2007 efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Samarbejdet omfatter

- 1) beskæftigelsesområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
 - a) § 13, stk. 2-5, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og regler udstedt i medfør heraf og
 - b) § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i det omfang, bestemmelsen finder anvendelse på kommunalbestyrelsens opgaver efter litra a,
- 2) genoptræningsområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
 - a) § 140 i sundhedsloven,
 - b) § 44, jf. § 86, stk. 2, og §§ 85 og 86 i lov om social service og
 - c) § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter litra b,
- 3) natur- og miljøområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
 - a) lov om miljøbeskyttelse og regler udstedt i medfør af loven,
 - b) lov om vandforsyning m.v. og regler udstedt i medfør af loven,

munalbestyrelsen kan fastsætte kriterier for tildeling af en sådan støtte. Kommunalbestyrelsens afgørelse om tildeling af støtte til fritidsaktiviteter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. «

Stk. 4-6, bliver herefter stk. 7-9.

3. § 52 a, stk. 1, nr. 1 og 5 ophæves. Nr. 2-4 bliver herefter nr. 1-3.

§ 2

I lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. lovbekendtgørelse nr. 990 af 8. august 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 639 af 12. juni 2013, § 4 i lov nr. 651 af 12. juni 2013, § 8 i lov nr. 895 af 4. juli 2013 og § 15 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 2, nr. 4, litra a, ændres »§ 11, stk. 4,« til: »§ 11, stk. 7,«.

- c) lov om forurennet jord og regler udstedt i medfør af loven,
 - d) lov om beskyttelse af havmiljøet og regler udstedt i medfør af loven,
 - e) lov om kemikalier og regler udstedt i medfør af loven,
 - f) lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. og regler udstedt i medfør af loven,
 - g) lov om råstoffer og regler udstedt i medfør af loven,
 - h) lov om okker og regler udstedt i medfør af loven,
 - i) lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) og regler udstedt i medfør af loven,
 - j) lov om naturbeskyttelse, dog med undtagelse af § 35, stk. 11, og § 49, stk. 3, samt regler udstedt i medfør af loven,
 - k) lov om vandløb og regler udstedt i medfør af loven,
 - l) regler udstedt i medfør af lov om sommerhuse og camping m.v.,
 - m) § 11 a, nr. 7, § 11 e, stk. 3, § 11 g samt kapitel 6 og § 51 i lov om planlægning og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår anlæg omfattet af lovens § 11 g,
 - n) § 2, stk. 1, nr. 5, litra a, jf. § 18, stk. 3, i lov om støtte til udvikling af landdistrikterne,
 - o) lov om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse og regler udstedt i medfør af loven og
 - p) lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- 4) det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
- a) § 10, stk. 4, § 11, stk. 3, §§ 12, 32, 36, 41, 42, 45, 97, 98, 100-104, 107-110, 112-114, 116, 124-136 og 141, § 142, stk. 5, § 144 og § 149 i lov om social service og
 - b) § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter litra a, og
- 5) specialundervisningsområdet, for så vidt angår kommunalbestyrelsens opgaver efter
- a) § 3, stk. 2, § 4, § 20, stk. 2 og 5, § 21, stk. 1 og 2, jf. § 20, stk. 3, § 22, stk. 1, jf. § 20, stk. 2, og § 22, stk. 2, jf. § 20, stk. 3, i lov om folkeskolen og regler udstedt i medfør heraf, for så vidt angår undervisningen i specialskoler og specialklasser, og § 12, stk. 2, i lov om folkeskolen og regler udstedt i medfør heraf, for så vidt angår pædagogisk-psykologisk rådgivning, og
 - b) lov om specialundervisning for voksne og regler udstedt i medfør heraf.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. oktober 2014.